Dansk Akvarie Blad

Nr. 4 - 2022 **Dansk Akvarie Union**

Dansk Akvarie Blad

Dansk Akvarieblad er Dansk Akvarie Union's nyhedsbrev krydret med artikler vedrørende akvariehobbyen. Det udsendes gratis via mailliste og lægges samtidig online på unionens internet side. Det sker normalt i starten af hvert kvartal. Deadline for indsendelse af materiale er derfor den 15. i den sidste måned i hvert kvartal.
Forfatteren er selv ansvarlig for indholdet i sin artikel. Forfatter, fotograf og Dansk Akvarie Blad har copyright på de bragte artikler og illustrationer.

Internetside: **www.danskakvarieunion.dk**
Facebook: Dansk Akvarie Union
Redaktør: Tonny Brandt Andersen

Dansk Akvarie Union, i daglig tale kaldet DAU, er en paraplyorganisation for alle danske akvarieforeninger og –klubber.

DAU forvalter registreringen af danske førstegangs-opdræt af akvariefisk, arrangerer DM i opdræts- og akvariekonkurrencer, varetager akvariehobbyens interesser udadtil, herunder over for offentlige myndigheder samt samarbejder med tilsvarende organisationer i det øvrige Skandinavien.

Indhold: **Side**

Apistogramma ortegai 3
Hyphessobrycon rosaceus "White Fin" 6
Xenotoca doadrioi 8
Badis kyar 10
Pao spec. "Chao Phraya" 12
Hypoptopoma gulare 14
Nannostomus sp. "Ceara Red" 16
Nannostomus sp. "Cenepa Super Red" 17
Aplocheilus panchax 19
Chindongo saulosi 21
Nothobranchius patrizii 23
Næste nummer af Dansk Akvarie Blad 24
Melanotaenia boesemani 25
Strømafbrydelser til vinter 27
Opdrætskonkurrence 2022 28
DAU kalender 28
Foreningssiderne 29

Forsidebilledet
Melanotaenia boesemani.
Foto: Tonny Brandt Andersen

DANSK AKVARIE UNION

Formand: Tonny Brandt Andersen, Københavns Akvarieforening.
Kasserer: Rud Laursen, Aarhus Akvarieforening.
Bestyrelsesmedlem: Rasmus Hurup, Vejle Akvarieforening.

Internet: www.danskakvarieunion.dk
E-mail: formand@danskakvarieunion.dk
Facebook: Dansk Akvarie Union

Apistogramma ortegai, han.

Apistogramma ortegai

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen www.kobenhavnsakvarieforening.dk/

Med en ualmindelig nysgerrighed, når det gælder nye arter, og en efterhånden stor adgang til udenlandsk litteratur, ligger der nogle gange nogle fantastiske opgaver, hvis man vil vide hvad det er man har fået fat i. Og hvorfor har man så fået ravet noget ellers ukendt til sig, og ikke bare købt en velkendt fisk, som man kan læse om i enhver dansk akvariebog? Nogle gange finder man ud af det, andre gange må man bare glædes over en flot fisk, eller skuffes over en grå og kedelig fisk, som aldrig udviklede flotte farver. En ting er sikker - tager man ikke chancen, oplever man ikke det øjeblik, hvor man finder ud af, at den "grimme ælling" blev til den smukke svane. Jeg har gjort en sådan utrolig oplevelse, som jeg gerne vil fortælle om.

Det hele startede i 1990'erne i en forretning i København, som var begyndt at gøre mere ud af de amerikanske cichlider. Jeg besøgte dem flere gange, og gentagne gange gjorde jeg opmærksom på, at de små sydamerikanske cichlider også kunne svømme i selskab med maller, og at maller er en specialinteresse hos mange ligesom cichlider. Jeg ved ikke om det var mit drilleri, men fakta er, at der pludselig også kom specielle maller i forretningen. Da jeg samtidig havde fundet frem til en eksportør i Peru, og ikke selv kunne benytte mig af ham, fordi jeg ikke på

det tidspunkt selv havde forretning, så talte jeg med dem om det. Der gik ikke så lang tid inden der var en lagerliste, og jeg blev ringet op. Jeg kørte selvfølgelig der ud så hurtigt jeg kunne, og gjorde store øjne, da jeg så de mange spændende arter der kunne tages hjem. Mine bøger blev studeret for at se hvilke arter der kunne være interessante for akvarister herhjemme, og det hele endte med at der blev bestilt nogle kasser med fisk fra Peru.

Apistogramma ortegai hun i legedragt.

Blandt de mere almindelige navne, var der også mange mærkelige navne, men da jeg lige havde læst en artikel i Akvariebladet om *Corydoras* spec. aff. *reynoldsi,* som var købt under navnet *Corydoras* "Asher", så var jeg fyr og flamme. I forretningen gik der nogle kedelige grå fisk, som bestemt ikke var god reklame for sig selv, men når nu man var kommet så langt, skulle man selvfølgelig tage skridtet helt ud. Jeg kørte hjem igen, med et par poser med spændende maller (med og uden navn), og så en pose med *Apistogramma* "Galaxis". De fik et akvarium på 63 liter at svømme rundt i, og de voksede i alt ubemærkethed. Jeg havde ikke den store fidus til disse fisk, men de blev holdt med foder og der blev skiftet vand som der skulle for at fiskene kunne være i fornuftig vækst. Dekorationen i mine små akvarier var trærødder med planter på. En rigtig smart ting, som Tropica har fundet på. Idéen er at flere typer af planter i naturen sidder fast på rødder og sten, og ikke har rødderne i grus eller sand. Det har man i Tropica taget til sig, og sælger nu rødder og lava, med planter på. Mit lille akvarium, som havde et par af disse rødder med planter, var efterhånden helt tilgroet. Og mine *Apistogramma* spec. "Galaxis" havde efterhånden opnået en ganske pæn størrelse. Da jeg et par gange havde set hunnen med unger, flyttede jeg lidt på rødder og planter, for bedre at kunne se fiskene, og pludselig kom en stor han til syne.

Apistogramma ortegai, han.

Jeg har aldrig set noget lignende, jeg vil sammenligne dette øjeblik med den første gang jeg så et billede af *Apistogramma nijsseni*, men det var alligevel meget anderledes. Det var slet ikke hvad jeg havde ventet. Jeg gik straks i gang med at finde et foto i det tyske tidsskrift DATZ, for i bøger var jeg helt sikker på aldrig at have set mage. I nogle artikler om nye arter fra Peru havde Ingo Koslowski nævnt 2 fisk som kunne passe med farverne på mine fisk, men for en sikkerheds skyld sendte jeg en e-mail, og lagde billederne på internettet. Kort tid efter fik jeg svar fra Ingo Koslowski: Den fisk du har, er den jeg kalder Papegøje-Apistogramma. Jeg slog op i DATZ igen og fandt billedet. Mine egne billeder hamler ikke op med det der vises i DATZ, da det er en han der står med udspilede finner, for at jage en

anden væk. Farverne er rød, blå og gul i en fantastisk sammensætning. Øverste halvdel af kroppen er marmoreret i skarp rød og skarp blå, underkrop og bugfinner er gule. Ryg- og halefinne er gul tættest ved kroppen og herefter bliver halefinnen rød, uden nogen form for mønster. Rygfinnen bliver blå og rød i mønster. Hunnen er som mange andre *Apistogramma* arter gul i grundfarven når hun har unger, og ellers nærmest grå. Hunnen har nogle sorte markeringer på den gule bundfarve, og dem der betyder noget som arts kendetegn, er de to pletter som efterlades midt på siden, når længdestregen forsvinder, samt den dobbelte halerodsplet.

Apistogramma ortegai, hun.

Jeg har nu ændret en hel del i mit hjem. Et akvarium er solgt, otte akvarier er flyttet til baglokalet i min forretning, og tilbage er et akvarium på 325 liter. Jeg var i begyndelsen lidt i tvivl om hvad jeg skulle gøre. Skulle disse flotte fisk stadig holdes i et af de små akvarier, eller skulle de have det store akvarium for sig selv, i lejligheden hvor jeg så stadig havde mulighed for at se dem, når jeg ikke er på arbejde. Jeg har nu 1 hun og 2 hanner. Den ene han er konstant underlegen, og jages af og til, men det er der nu plads til. Den dominerende han har konstant sin flotte blå og rød marmorerede farvetegning, og hunnen har fundet sig en hule under en trærod. Bunden er af fint sand og beplantningen består af *Vallisneria* (meget spredt). Denne løsning blev til, da jeg flere gange havde set hunnen med fritsvømmende unger i det lille akvarium, og da det var gået fint, uden at gøre noget ved vandværdierne, ville det også være nemt at holde dem i det store akvarium.

Det at komme hjem og "slappe af" foran sit akvarium, får en helt ny betydning når jeg netop har overtaget en akvarieforretning, men tro mig akvariet i hjemmet kan nydes, så længe det er bygget op således at det nærmest passer sig selv. Ud over de 3 *Apistogramma* spec. "Galaxis", bebos akvariet også af 2 *Corydoras* spec. aff. *reynoldsi*. Det er ikke så tit jeg ser dem, og de gør bestemt ikke nogen skade i forholdet til cichliderne, og bedst af alt, så kræver akvariet ikke den store rengøring.

Det naturlige udbredelsesområde for *Apistogramma ortegai* er Rio Ampyiacu i Peru. Rio Ampyiacu løber ud i Rio Amazonas nær byen Pebas mellem Iquitos og grænsen til Brasilien. Det er en klarvandsflod med en pH på 6,0. Bunden består af sand og blade og vandtemperaturen ligger ved de 26°C. Jeg kunne opdrætte arten i ganske almindeligt postevand i København, så jeg vil sige, at det ikke er en fisk der volder besværd at opdrætte.

Jeg tror helt sikkert at denne art vil blive en succes blandt akvarister, og hurtigt være en fisk der opdrættes i Tjekkiet, altså tilgængelig for en rimelig pris.

Hyphessobrycon rosaceus ”White Fin”.

Hyphessobrycon rosaceus ”White Fin”

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen www.vejleakva.dk/

Normalt er jeg ikke til opdrætsformer af akvariefisk, men jeg må selvfølgelig indrømme, at nogle er kønne. En opdrætsform som den hvidfinnede rosentetra gør da opmærksom på sig selv, med de flotte hvide finnespidser i ryg- gat- og bugfinner. Jeg har set denne fisk flere gange i forskellige forretninger i ind- og udland, men det var først da jeg så dem svømme hos en ven i Vejle Akvarieforening, at jeg tænkte ”pyt jeg prøver”. Nu er den lille flok i et akvarium hos mig. Der var to hunner og resten hanner. Det er jo også hannerne der er flotte med deres store finner, som de spreder ud, når de skal vise sig overfor hinanden. Der er tit nogle stridigheder eller forsøg på at vise sig overfor hunnerne. Sidste år resulterede det da også i en lille gruppe af småfisk. Jeg opdagede de små unger, da de nok har været nogle uger gamle. Da kom de ud af den Javamos, som fylder hele bunden i et 160 liters akvarium. Her har jeg mine Rosentetra sammen med en grenmalle af slægten Rhineloricaria, som også får lidt unger i ny og næ. De to arter har ingen stridigheder, og når der en gang imellem kommer lidt nye unger, så har jeg det også sjov med min hobby.

Nogle gange vil man stadig se navnet *Hyphessobrycon ornatus* brugt om Rosentetraen. Dette bliver dog i dag betragtet som et synonym for *Hyphessobrycon rosaceus*.

Rosentetraen blev første gang importeret fra Guyana i 1933, og har siden været en af de almindelige og let tilgængelige akvariefisk i hobbyen. Vildformen findes i flodsystemerne Essequibo, Corantijn og Surinam River. Den hvidfinnede Rosentetra er en avlsform, som ikke findes i naturen. Den blev fremvist første gang på den store messe Aquarama i Singapore i 1997, hvor virksomheden Peter Günnel vandt førstepræmien for nye avlsformer. Det er ikke første gang, også i 1995 vandt Peter Günnel førstepræmie for sin opdrætsform af Apistogramma hongsloi. Peter Günnel fra det tidligere Østtyskland er måske en af de største opdrættere af akvariefisk i Europa. Virksomheden er en familievirksomhed.

Hyphessobrycon rosaceus "White Fin".

Som nævnt er mit akvarium på 160 liter, bunden er fyldt med fint sand, og en kæmpe tot Javamos fylder hele bunden og de nederste 5-10 cm af akvariet. Vandet hos mig er GH 7,5 og pH er 7,5. Vandtemperaturen styres af en radiator i akvarierummet (rumvarme), og det betyde cirka 24-25°C. Jeg har ikke gjort noget ekstra for mine rosentetraer. De får lidt Tetra Rubin flagefoder næsten dagligt. Nogle gange springer jeg en dag eller to over.
Denne hvidfinnede opdrætsvariant af rosentetraen er da smuk, men jeg håber ikke, at den får den naturlige Rosentetra til at forsvinde helt fra forretningerne.

AQUA AV UKTION IBORG
LØRDAG DEN 11. MARTS 2023 KL. 11.00-18.00
SÆT KRYDS I KALENDEREN

Xenotoca doadrioi, han.

Xenotoca doadrioi

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Tidligere var denne særligt smukke goodeid (*Xenotoca doadrioi*) kendt som *Xentotoca eiseni* "San Marcos". Desværre er arten, som først officielt blev beskrevet som en særskilt art i 2016, stærkt truet. Mere end 50% af de oprindeligt kendte populationer er allerede forsvundet, mens resten viser en konstant nedadgående tendens. Årsagerne er altid de samme: Vandforurening fra landbruget og højt konkurrencepres fra fremmede fisk som for eksempel *Pseudoxiphophorus bimaculatus* og *Tilapia*, som også klarer de ændrede miljøforhold meget bedre end *Xentotoca doadrioi*. Der er ingen trudsel i forbindelse med fangst af fisk fra naturen. Alle eksemplarer repræsenteret i hobbyen er opdrættede.

Xenotoca doadrioi, hun.

Vi har nu igen *Xenotoca doadrioi* på lager, så enhver akvarist, der ønsker at lave noget artsbevaring derhjemme, kan gøre det. Dette er en usædvanlig farverig stamme, selv hunnerne har noget rødt i deres halerod.

Xenotoca doadrioi, han.

Pleje og avl er ikke svært. Man skal med disse dyr bare sørge for god vandkvalitet, god vandstrøm, mellemhård hårhedsgrader og en stabil pH-værdi, bedst omkring 7,5-8. Fisken har godt af generøse vandskift på 60-70% af akvariets indhold. De vil spise enhver almindelig prydfiskefoder, men grøntfoder bør udgøre en god portion. Dette kan gives enten i form af speciel vegetabilsk flagefoder eller i form af skoldede salatblade, mælkebøtte-blade eller lignende. Fiskene føder levende unger. Ved fødslen har ungerne stadig de mærkelige "næringssnore" (trophotaenia) på underlivet, som leverer næringsstoffer til fosteret i livmoderen, ligesom navlestrengen hos pattedyr. Xenotoca er meget livlige fisk, der trives bedst i store akvarier. Temperaturen bør variere i løbet af året. Det er vigtigt med en form for "vinterpause" ved vand-temperaturer på 17-20°C. Temperaturen bør ikke stige permanent til over 25°C. At holde dem udendørs i de varme måneder, hvor der ikke er frygt for, at temperaturen falder til under 17°C, er meget godt for disse fisks sundhed.

Xenotoca doadrioi, hun og han.

Badis kyar.

Badis kyar

Tekst & fotos: Frank Schäfer.
Oversættelse: Vagn Hansen, www.terrajova.eu.

I 2022 blev denne højinteressante *Badis* fra Myanmar importeret, og sågar i XXL-størrelse! *Badis kyar* blev videnskabeligt beskrevet i 2002, og har hele tiden været en topraritet. Dette er mærkeligt, da den forekommer sammen med *Badis corycaeus* og *Dario hysginon*. Sidstnævnte er jo regelmæssigt at finde i handelen.

Fiskens slanke kropsbygning tyder straks på, at den kan lide strømmende vand. I biotopen lever den i bækkenes stærke strøm, hvorimod *Badis corycaeus* opholder sig i områder med meget lidt strømning i vandet og *Dario hysginon* i beplantningen langs bredden.

Badis kyar.

Vandtemperaturen i biotopen ligger (alt efter årstiden) mellem cirka 15 og 25° C., dog kan 2-3° C. til begge sider forekomme. Heraf kan

man udlede, at *Badis kyar* kan holdes i stueakvarier uden ekstra opvarmning.

Fiskene fra førstegangsbeskrivelsen havde en maksimal længde af knap 4 cm (standardlængde uden halefinne), vores importerede eksemplarer er med 5 cm tydeligt større.

Som alle *Badis*-arter æder disse intet tørfoder, frostfoder bliver dog accepteret. Aggressivitet indenfor arten kan være ret stærk, dette skal man tage i betragtning og ligeså behovet for strømning i vandet. Akvarieindretningen skal imitere en bæk med groft grus, således at undertrykte fisk kan finde dækning. Kønsforskel er ikke særlig udpræget, men hunnerne er mindre. Som alle *Badis*-arter er denne art i stand til hurtig farveveksel, men viser for det meste den attraktive "tigertegning".

Fisken skylder dette sit navn, for "kyar" er det burmesiske navn for tiger.

Pao spec. "Chao Phraya".

Pao spec. "Chao Phraya"

Tekst & fotos: Frank Schäfer.
Oversættelse: Vagn Hansen, www.terrajova.eu.

"Kokarde-kuglefiskene" er en meget komplex gruppe ferskvandskuglefisk. Tidligere benævnte man dem "Tetraodon-leiurus-gruppen", men siden 2013 tilhører de slægten *Pao*. Slægtsnavnet *Tetraodon* gælder nu kun for ferskvandskuglefisk i Afrika.

Man finder *Pao* ferskvandskuglefisk overalt i Sydøstasien (Thailand, Laos, Cambodia, Vietnam, Malaysia, Singapore og Indonesien). De er røveriske fisk, indbyrdes meget ufordragelige og meget variable i farven. Mange har en tydelig øjeplet (ocellus) nedenfor rygfinnen, som ligner en kokarde, heraf populærnavnet. Hvor mange arter, der findes i denne slægt er noget omstridt. Før cirka 1990 kaldte man alle for *Tetraodon leiurus* eller *Tetraodon leiurus brevirostris*. En del af artsnavnene var synonymer, som imidlertid igen blev anset som gyldige. En

meget markant tegnet Kokardekuglefisk blev i 1996 beskrevet fra Mekongfloden som *Tetraodon barbatus*. Særligt kendetegn for denne art er de mørke pletter på læberne (barbatus = den skæggede). Efter kort tid blev den betegnet som synonym for *Tetraodon cambodgiensis*, som ligeledes stammer fra Mekong. Først i 2013 fulgte så en "tilbagebeskrivning" til *Tetraodon barbatus* plus overførsel i den nyoprettede slægt *Pao* og revalidering af barbatus.

Artens øjeplet.

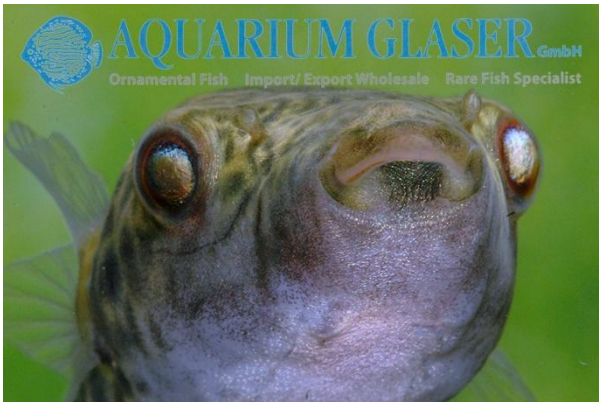

Vi har nu fået meget smukke Kokardekuglefisk fra Thailand, dog ikke fra Mekong, men fra Chao Phrava. Derfor bliver de af eksportøren kaldt *Pao* sp. "Chao Phrava". Bortset fra det "falske" udbredningsområde passer de fint til *Pao barbatus*, både hvad farve og "skæg" angår. Desuden passer anatomiske detaljer, for eksempel at haleroden ingen pigge har. Dette er den vigtigste forskel på *Pao barbatus* og *Pao cambodgiensis*.

En særlig ting ved Pao sp. Chao Phrava: Kokardepletten er usædvanlig stor. I det mindste i kortere tid kommer disse fisk godt ud af det med hinanden, dette i modsætning til andre Kokardekuglefisk, som er overordentligt krasse overfor hinanden. Maksimalstørrelsen for *P. barbatus* angives til cirka 12 cm, så man må gå ud fra, at *Pao* sp. "Chao Phrava" også opnår denne størrelse. Fiskene på billederne er mellem 8 og 10 cm lange.

@quarium -
Danmarks akvarie ugeblad
Hver uge til dig gratis og uforbindende
Skriv til ib.aquarium2@gmail.com
med navn, e-mail-adresse og (gerne) bynavn

Hypoptopoma gulare.

Hypoptopoma gulare

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Slægten *Hypoptopoma* omfatter små til mellemstore loricariider. Den største kendte art bliver omkring 10 cm lang. Ved første øjekast ligner den meget en *Otocinclus*, men større. Typisk for medlemmer af *Hypoptopom* er placeringen af øjnene. De er placeret på den måde ved siden af hovedet, sådan at fisken kan se over næsten 360°, når den sidder på en plante. Denne funktion kan kun findes blandt loricariiderne i *Hypoptopoma* og *Oxyropsis*. Sidstnævnte har dog en fladtrykt halerod, mens den hos *Hypoptopoma* er oval i tværsnit.

Desværre er bestemmelse af arter af *Hypoptopoma* en vanskelig ting, selvom der i 2010 blev offentliggjort en gennemgående taksonomisk revision af slægten.

Vi får ret ofte en art fra Peru, som vi tror er *Hypoptopoma gulare*. Denne art er blevet beskrevet videnskabeligt fra omgivelserne i Loreto, hvor samlere af prydfisk ofte arbejder. Vi har modtaget identisk udseende dyr fra Venezuela. Hold af *Hypoptopom* kan sammenlignes med den meget bedre kendte *Otocinclus*, men den større *Hypoptopom* har selvfølgelig brug for mere mad. Så hvis der ikke vokser nok alger i akvariet, er det nødvendigt at fodre dem med tablet foder eller skiver af grøntsager, for at sikre, at de finder nok at spise. Mod artsfæller og andre fisk er *Hypoptopoma* fuldstændig fredelige. De er fritlegere, hannen vogter æggene, indtil de klækkes. Det er ikke muligt at skelne kønnene på denne fisk eksternt.

Nannostomus spec. ”Ceara Red”.

Nannostomus spec. ”Ceara Red”

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Nannostomus spec ”Super Red”.

På grund af opdagelsen af den storslåede røde *Nannostomus* i Peru (se Dansk Akvarie Blad nr. 3-2022) er interessen for *Nannostomus* vilde former igen steget kraftigt. Vi kunne nu importere en *Nannostomus* fra de nærmeste slægtninge til *Nannostomus beckfordi*, indsamlet i staten Ceara i Brasilien.

Nannostomus spec. ”Ceara Red”.

Nannostomus beckfordi er en af de første *Nannostomus*-arter, der er beskrevet

videnskabeligt (1858 fra kystregionen omkring Demerara, Guyana). Siden er der tilføjet nogle artsbeskrivelser, som i dag ses som synonymer til *Nannostomus beckfordi* (*Nannostomus anomalus*, *Nannostomus aripiragensis*, *Nannostomus simplex*, *Nannostomus beckfordi surinami*), men da fiskene ser ret forskellige ud på forskellige lokaliteter, er det antaget i videnskaben på nuværende tidspunkt, at sandsynligvis ikke alt, som kaldes beckfordi, er virkelig identisk med denne art.

Men *Nannostomus* spec. ”Ceara Red”, en uforfalsket og meget smuk vild form af dette artskompleks, er nu tilgængelig for første gang. Hanner og hunner kan let skelnes på analfinnens forskellige form, som har stærkt fortykkede stråler hos hannerne.

Nannostomus spec. ” Cenepa Super Rød”.

Nannostomus spec. ”Cenepa Super Red”

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

For nylig kunne vi præsentere dig for en storslået, dyb rød ny blyantfisk som vi kaldte *Nannostomus* spec. "Super Red". Samtidig nævnte vi en anden art, *Nannostomus* spec. ”Cenepa Super Red", som vi desværre kun kendte fra internetbilleder på det tidspunkt. Nu lykkedes det for første gang at importere disse vidunderlige dyr.

Nannostomus spec. "Cenepa Super Red".

Nannostomus spec ”Super Red”.

Nannostomus spec. "Cenepa Super Red"

Nannostomus spec. "Cenepa Super Red" adskiller sig fra "Super Red" fra Rio Amaya i Peru ved de intense sorte striber, der indrammer kroppen. Vi har modtaget både dybrøde og lyserøde eksemplarer. Om de lyserøde eksemplarer er hunner eller ufarvede hanner er svært at afgøre. Normalt adskiller kønnene af *Nannostomus* sig ved analfinnens form og farve. Her er der næppe forskel på den røde og den lyserøde *Nannostomus* spec. "Cenepa Super Red".

I hvert fald er *Nannostomus* sp. "Cenepa Super Red" smukke fisk, der helt sikkert vil blive entusiastisk modtaget af fællesskabet af akvarieentusiaster. Om handelsnavnet "Cenepa" refererer til floden af samme navn i den nordlige del af Peru, som til dels danner grænsen mellem Ecuador og Peru og løber ud i Maranon (= Amazonas' øvre del), ved vi ikke, men det virker sandsynligt.

Nannostomus sp. "Cenepa Super Red".

Aplocheilus panchax.

Aplocheilus panchax

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

På grund af de stadig dårlige flyforbindelser kommer importen fra Indien kun sporadisk ind. Nu lykkedes det igen med en import. Den indeholdt blandt andre almindelige panchax, *Aplocheilus panchax*. *Aplocheilus panchax* er den mest almindelige fisk i store dele af Indien og kan findes bogstaveligt talt overalt, fra den mindste vandpyt til bredden af store

floder og søer, selv det salte vand i flodmundinger kan tolereres af panchaxen.

Vandtemperaturerne især i de små vand områder varierer enormt, i solen stiger de nemt til et godt stykke over 30°C, om natten kan de køle ned til 12-14°C.

Så det er ikke overraskende, at *Aplocheilus panchax* var en af de første tropiske prydfisk nogensinde. Den kom til os første gang i 1899 og blev hurtigt avlet. Den store farvevariation af denne 6-7 cm lange fisk forårsagede ophedede, nogle gange polemiske diskussioner om, hvorvidt de var arter, underarter eller farvemorfer. I dag ved vi: de er farvemorfer, rødlige, orange og hvide finnesømme forekommer inden for en enkelt population, også antallet af orange-røde pletter på skæl varierer.

Efter Anden Verdenskrig forsvandt Panchax gradvist fra akvarier. Folk havde elektriske varmeovne (i stedet for spritbrændere under akvariet), filtre, beluftning og især belysning. Tidligere var akvarier placeret på skrå i forhold til vinduet, så sollyset, der kom fra siden, oplyste akvariet. I sådanne lys er panchaxes ret farverige, fordi mange skæl skinner blåt. Dette er helt anderledes i fluorescerende lys fra oven, hvor Panchax fremstår ret grå, især hvis de endnu ikke er akklimatiseret. Vi har også vedhæftet et billede til dette indlæg, hvor lysforholdene er, som de plejede at være, så du kan se, hvad vi mener.

Aplocheilus panchax i indfaldent lys.

Pleje af Panchax er enkel. De er overfladelevende fisk, der med glæde vil acceptere enhver mundgod fiskefoder. Vandværdierne og temperaturen spiller praktisk talt ingen rolle. For det meste er *Aplocheilus panchax* fredelige, men der er nogle gange stridige hanner, så bifisk bør ikke være for sart. Velegnede er for eksempel Rosenbarber og Zebrafisk, som kommer fra de samme biotoper. Planter efterlader *Aplocheilus panchax* ubemærket. Hanner adskiller sig fra hunner ved formen af analfinnen.

TERRAJOVA.EU
- LED Belysning til hjem, virksomhed og hobby

Chindongo saulosi.

Chindongo saulosi

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Chindongo saulosi, hun.

Med en maksimal længde på 9 cm hører *Chindongo saulosi* til de mindste arter af "Mbuna" kaldet klippeciklider fra Malawisøen. I tidligere tider blev den klassificeret i slægten *Pseudotropheus*.

Hunnerne af denne art er lyse orange, hannerne typiske blå zebraer. Som med så mange Aufwuchs foderautomater indtager en frieraktiv han en fritstående sten, som den forsvarer intenst. Sådan et han territorium har godt to kvadratmeter areal. Kun hunner, der er villige til at gyde, er tolereres her og kun i kort tid, indtil gydning. Som alle mbunas udklækker hunnen af *Chindongo saulosi* æggene alene i munden, hannen har intet med yngelplejen at gøre.

Ud fra det sagt er det klart, at denne lille mbuna også har brug for store akvarier, ellers vil der være drab og manddrab. Hunnerne lever i flokke, som i naturen kan være på op til 50 dyr. Der er også blege eller hunlignende

farvede hanner uden et territorium blandet med sværmen af hunner, eller de danner unge tropper, nogle gange lever de alene. De venter altid på en chance for at overtage et ledigt område. I naturen bliver en territorieejer han ikke gammel. Konstant kæmpende, konstant parring, denne stress slider dem ned i det lange løb. Og rovdyr er selvfølgelig især glade, når deres bytte inviterer dem ekstra farverigt at spise!

Chindongo saulosi, han (øverst) og hun.

Chindongo saulosi, han.

Chindongo saulosi, hun.

Desværre er *Chindongo saulosi* truet af udryddelse i naturen. Denne art findes kun på ét stenrev i Mozambique, kaldet "Taiwan Reef". Du bør kun købe afkom af denne art som en undtagelse. Heldigvis kan *Chindongo saulosi* let opdrættes i akvariet, hvis de grundlæggende krav til Mbunas er opfyldt: helst store akvarier, god vandpleje og næringsfattig, fiberrig mad pH-værdien bør om muligt ikke falde under 7,5, lidt over 8 er bedre Vandet skal være iltrig, klar og 26-28°C varm. Hold aldrig Mbunas i par, altid i en gruppe så stor som muligt. Med det høje stressniveau, som disse fisk er naturligt tilpasset til, opstår der let kedsomhed i akvariet - og det fører ikke til noget godt. Derfor bør en anden art af mbuna tilføres, med en klart anderledes farvetegning - her er Melanochromis-arterne et godt valg, hvis pladsen tillader det. På denne måde kan *Chindongo saulosi* også udleve deres fulde adfærdsrepertoire i stenrevet derhjemme.

BSSW REPORT er et tysk og engelsksproget tidsskrift omhandlende Barber, Tetraer, Maller og Smerlinge.

Du kan se mere på foreningens internetside: https://ig-bssw.org/

Nothobranchius patrizii.

Nothobranchius patrizii

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Nothobranchius arterne repræsenterer med *Nothobranchius furzeri* et af de kortestlevende hvirveldyr i verden. Kun den marine kutling *Eviota sigillata* topper den, med (i naturen) aldrig at blive ældre end 59 dage. Hos *Nothobranchius furzeri* er tiden mellem klækkelse fra ægget og død af alderdom også kun 12 uger (84 dage). Ikke underligt, at forskere, der studerer processer under aldring, er besatte af at arbejde med dette dyr.

Men vi akvarister elsker *Nothobranchius* for deres storslåede udseende. Vi nyder selvfølgelig også deres adfærd, som er en tilpasning til vand, der periodisk tørrer helt op. Fiskene overlever den tørre fase i form af æg i bunden. Fordi de næppe lever længere end et år (latin: annus), kaldes de kortlevede killis "annuelle" arter. Dette er hentet fra botanik, hvor enårige urter, der dør efter blomstring og frødannelse, omtales som enårige arter.

Nothobranchius patrizii, hun.

Nothobranchius patrizii, han.

Nothobranchius patrizii er en allerede længe kendte art af slægten, som i øjeblikket omfatter 90 arter og forekommer i det sydlige og østlige Afrika på savanner. I 1927 blev arten beskrevet, i 1981 blev den importeret for første gang. Forekomsten omfatter Kenya og Somalia. *Nothobranchius patrizii* er ikke den mest farverige af slægten, men den anses for at være meget robust og derfor meget velegnet til begyndere i pleje og opdræt af etårige killis.

Næste nummer af Dansk Akvarie Blad.

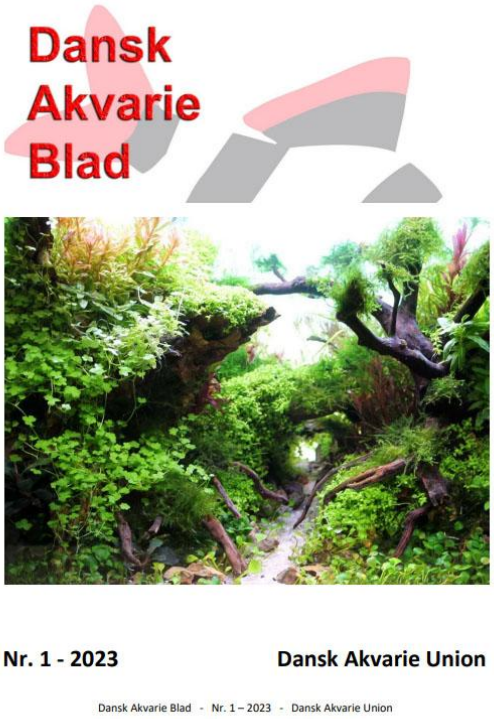

Materiale til næste nummer, skal være DAU i hænde senest 15. december 2022.

Dansk Akvarieblad nr. 1-2023 forventes udsendt i starten af 1. kvartal 2023.
E-mail: sekr@danskakvarieunion.dk

Melanotaenia boesemani.

Melanotaenia boesemani

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen www.vejleakva.dk/

Regnbuefisken *Melanotaenia boesemani* kan siges at være en succes historie. Den blev opdaget i 1981, og blev hurtigt så eftertragtet som akvariefisk, at den blev overfisket. Derefter blev der nedlagt eksportforbud, og fisken har lige siden været i hobbyen udelukkende i form af opdrættede individer.

Melanotaenia boesemani er på IUCN's røde liste over udrydelsestruede dyr. Levestedet er ikke for stort. *Melanotaenia boesemani* kendes kun fra de 3 søer Ajamru, Hain og Aitinjo, i det afsidesliggende område af Irian Jaya. Søerne kendetegnes ved hårdt alkalisk vand med pH på 8,0-9,0. *Melanotaenia boesemani* findes dog også i småfloder nær søerne hvor der er en pH på 6,0-6,5.

Denne flotte fisk bliver op mod 15 cm, og er nem at holde som akvariefisk. Jeg har selv brugt den til selskab til mine små mellemamerikanske cichlider. Akvariet til disse fisk bør ikke være under 120 cm langt, da denne forholdsvis stor fisk skal have plads at røre sig på. *Melanotaenia boesemani* vil finde sig godt tilpas i et akvarium med fri svømmeplads, samt områder med trærødder og planter. Den gør ikke skade på planterne.

Melanotaenia boesemani lever naturligt i Indonesien, og en temperatur på 26°C, vil være passende. pH vil være bedst på 7,0-8,0 og GH på 10-20 vil være fint. Jeg fodrede mine Melanotaenia boesemani med flagefoder, men også med frostfoder og

levende klare myggelarver. De er ikke kræsne.

Jeg vil foretrække at holde en lille flok med for eksempel 2 hanner og flere hunner. Det er rimelig fredelige fisk, men hannerne vil gøre udfald mod hinanden, og samtidig vise deres flotte farver. Det er kun hannerne der viser de markante blå og orange farver på kroppen. Hannerne bliver også mere høje i kroppen end hunnerne. Et lille tip med hensyn til at se forskel på kønnene på ikke udfarvede fisk er, at spidsen af den forreste rygfinne hos hannen, når helt bagud til bagerste rygfinne. Hunnens forreste rygfinne er ikke forlænget.

Melanotaenia boesemani er ikke svær at opdrætte, den er æg spreder. Til det formål kan fint løvede planter eller Javamos bruges, men legemopper eller nylonsvampe kan også bruges. Et *Melanotaenia* par vil lege dagligt i en periode på flere uger, og æggene vil hænge fast i den legesubstrat man benytter. Man kan beskytte æg og unger fra de voksne ved at flytte æg eller voksne fra akvariet.

Er du faldet for denne fisk, og vil ud og købe den, så er det nok den mest almindelige regnbuefisk i handelen, men samtidig ikke særlig farvestrålende i den størrelse, som tilbydes i forretningerne. Men med noget tålmodighed får du en fisk, som udviser mere og mere flot farvetegning.

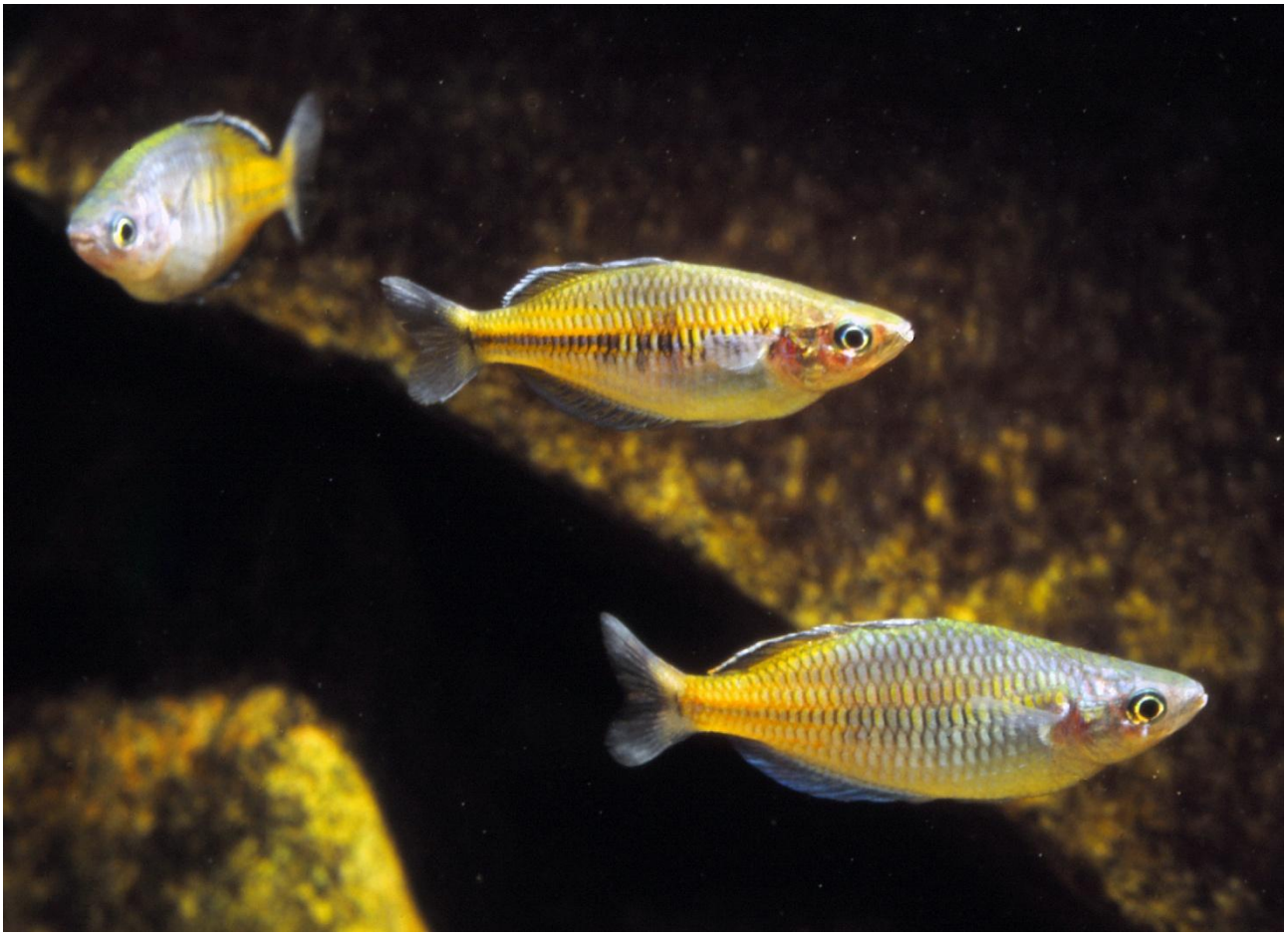

Ungfisk af *Melanotaenia boesemani*. To hanner og en hun.

Strømafbrydelser til vinter

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen, DAU.

I september måned kom det frem, at vi i løbet af vinteren kunne komme til at mangle strøm, og at det i yderste nødstilfælde kunne blive nødvendigt, at slukke for strømmen i en time eller to hos spredt udvalgte forbrugere.

I den forbindelse blev Dansk Akvarie Union, af DR1, spurgt om koncekvenserne for akvarister. En hel times interview, blev skåret ned til nogle få ubrugelige sætninger. Jeg vil derfor gerne lige komme med et par tips her:

I et velplejet akvarium, ser jeg ikke korte strømsvigt som noget problem. Er dit akvarium belastet, er det en anden sag. Med belastet mener jeg mange fisk og/eller ringe vandskift.

Jeg vil gerne anbefale 50% vandskift hver anden uge. Vandskift gavner både fisk og planter, samt hæmmer algevækst.

Har du indvendig filter i dit akvarium, ser jeg det ikke som noget problem med strømsvigt, men har du et eksternt filter (spandfilter), skal du regne med, at når vandstrømmen stopper, så begynde bakteriekulturen at dø på grund af iltmangel. Man foretager derfor en almindelig rensning af filteret inden det startes igen.

Benytter du luftpumpe, må den ikke være placeret under vandlinien. Den vil kunne virke som en hævert, og tømme vand ud af akvariet. En tilbagestrømsventil på luftslangen er en god løsning. Den kan købes hos dyrehandleren.

Mangler der ilt i vandet, kan du læse det på dine fisk. De vil søge op mod overfladen, og går det helt galt, vil de hænge i overfladen, og snappe luft indtil de dør. Løsningen er vandskift.

Det er meget forskelligt hvor iltkrævende fisk er. Fisk der lever i stærk vandstrøm, kræver ofte mere ilt end andre. Nogle fisk er indrettet til et liv i mere iltfattigt vand, og kan for eksempel optage ilt via labyrint, tarm eller svømmeblære.

Det er vigtigt at du kender dine fisk og deres behov, så kan du ofte læse på dem, når noget i akvariet ikke er som de skal være.

De planlagte strømafbrydelser ville komme om aftenen (hvis de bliver nødvendige). Problemer med manglende ilt i akvariet, er ofte til at se om morgenen. Det skyldes, at både fisk og planter forbruger ilt når det er mørkt.

DAU årskrus 2022

Motivet på årskruset 2022 er den sydamerikanske Bladfisk *Monocirrhus polyacanthus.*

Krus kan købes for 60,- kr. på vores stand på forskellige messer.

Opdrætskonkurrencen 2022.

Interessen for opdrætskonkurrencen 2022 har ikke været særlig stor. Der er indtil nu anmeldt 23 opdræt, hvilket er væsentlig lavere end sidste år.

DAU's kalender.

Vejle Akvariemesse 2022. 25.-26. februar 2023. Vejle Akvarieforening afholder messe.
DAU's generalforsamling 26. februar 2023 kl. 13.00. Under Vejle Akvariemesse.
Aqua Auktion Viborg 11. marts 2023 kl. 11.00-18.00.

Foreningssiderne.

Sjælland:

Avedøre Akvarieklub

Egedal Akvarie Forening
http://www.3650fisk.dk/

Holbæk Akvarie Klub
https://www.akvarieklub.dk/

Karlemosen akvarieklub
https://www.facebook.com/groups/306542679402836

Københavns Akvarieforening
http://www.kobenhavnsakvarieforening.dk/

Nivå-Kokkedal Akvarieklub
http://nk-akvarieklub.dk/

Roskilde Akvarieforening
https://www.roskilde-akvarieforening.dk/

Storkøbenhavns Akvarie Klub
http://www.kak.dk/

Vestsjællands Akvarie- og Terrarieklub
https://www.vatk.dk/

Jylland:

Alssund Akvarieforening
http://www.facebook.com/AlssundAkvarieforening

Silkeborg Akvarieforening
http://www.saf.dk/

Skive & Omegns Akvarieforening
http://skiveakvarieforening.dk/

Vejle Akvarieforening
https://vejleakva.dk/

Viborg Akvarieforening
https://viborg-akva.dk/

Aarhus Akvarieforening
https://www.aarhus-akvarieforening.dk/

Fyn:

Fyns Akvarieforening
Fyns Akvarieforening

Specalforeninger:

Skandinavisk Killiselskab
http://www.killi.dk/da/